

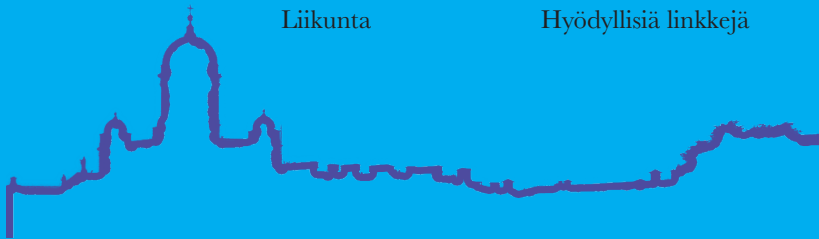
MUSLIMIIN SELVITYTYSMISOPAS

Pääkaupunkiseudulle

Salam, Tervetuloa Suomeen!

Islamilaiset keskuksset
Avoliitto
Avioero
Hautauspalvelut
Ruoka
Ravintolat
Nuorisotoimintaa
Liikunta

Uiminen
Työelämä
Lastenkasvatus
Koulu ja päiväkoti
Poliisi
Asepalvelu
Tulkkaus
Hyödyllisiä linkkejä

Suomalaiset ovat yleensä rehellisiä, avuliaita, vaatimattomia, mutta myös ujoja ja hiljaisia. Heid'n kanssaan voi olla vaikeaa tutustua ja ystävystyä alussa, sillä suomalaiset harvemmin haluavat ouhua tuntemattomille. Suomessa usein tervehditään sanomalla "hei" ja kättelemällä, jopa vastakkaista sukupuolta. Poskisuudelma ei ole käytäntönä.

Suomessa on uskonnonvapaus. Tämä tarkoittaa, että jokainen saa uskoa mihin haluaa, harjoittaa uskontoaan vapaasti ja kuulua haluamaansa uskonnolliseen yhdyskuntaan. Suomessa islamilaiset yhdyskunnat ajavat muslimien etuja ja oikeuksia. Jos muslimi ei ole islamilaisen yhdyskunnan jäsen, hänet rekisteröidään väestörekisterin tunnuksittomaan rekisteriin.

Suomessa on arviolta 70 000 muslimia, joista huomattava osa asuu pääkaupunkiseudulla. Muslimeita on ollut merkittävässä määrin Suomessa vasta pari vuosikymmentä. Pääkaupunkiseudulta löytyy jo kuitenkin paljon erilaisia muslimeille suunnattuja palveluja, joista kerromme sinulle tässä oppaassa.

ISLAMILAISET KESKUKSET

Tataarien moskeija Järvenpäässä on Suomen ainoa varta vasten moskeijaksi rakennettu rakennus. Pääkaupunkiseudulta löytyy paljon muslimien rukoushuoneita, joissa on mahdollisuus rukoilla niin päivittäin kuin perjantaisin, ja joissa järjestetään muutakin uskonnollista ohjelmaa sekä islamin ja koraanin opetusta.

Resalat, Kaunispääntie 5, Helsinki, 09 671881,
www.resalat.fi (persian ja arabian kieli)
Suomen Islam-Seurakunta, Fredrikinkatu 33, Helsinki,
09 643579 www.tatar.fi (tataarin kieli)

Rabita/Suomen islamilainen yhdyiskunta,
Lönnrootinkatu 22, Helsinki, 046 5964 103 www.rabita.fi
(arabian ja somalian kieli)

Pak-Fin Centre, Turunlinnantie 14 A, Helsinki, 050
344 1786 (urdun kieli)

Masjid al-Nuur, Kirstinharju 1-3, Espoo, 045 6496
900, www.masjidalnuur.com (arabian ja somalian kieli)

Suomen Diyanet Yhdistys, Kilpakuja 1, Vantaa,
050 5535444, www.diyamet.fi (turkin kieli)

AVIOITUMINEN

Sen oikean löydyttyä islamilaisen avioliiton solmiminen käy helposti islamilaisissa yhdyskunnissa, joilla on virallinen vihkimislupa. Kannattaa kuitenkin olla etukäteen yhteydessä vihkijään tarvittavista asiakirjoista. Enemmän tietoja voit saada yllämainituista yhdyskunnista.

Suomessa alle 18-vuotiaat voivat mennä naimisiin vain poikkeustapauksessa erityisluvalla.

AVIOERO

Suomessa avioeroa voi hakea ainoastaan käräjäoikeudelta. Islamilaiset yhdyskunnat puolestaan voivat tehdä islamilaisen avioeron. Avioerossa pitää aina sopia omaisuuden osituksesta ja alaikäisten lasten huoltajuudesta viranomaisten kanssa. Lapsi ei automaattisesti kuulu isän huostaan.

Avioeroa voi hakea kumpi osapuoli tahansa. Avioerossa on puolen vuoden pakollinen harkinta-aika.

HAUTAUSPALVELUT

Muslimia varten perustettuja hautausmaita ei oikeastaan ole. Hautausmaita ylläpitävät seurakunnat tai kunnat. Pääkaupunkiseudun hautausmailla on kuitenkin erotettu muslimeille osoitettuja alueita, jotka ovat islamin vaatimusten mukaisia. Alla mainituilla pääkaupunkiseudun hautausmailla on muslimeille osoitettuja alueita.

Hautapaikkaa ei voi ostaa eikä varata etukäteen, vaan hautapaikat täytetään järjestyksessä sit' mukaa kun ihmisiä kuolee. Hautaaminen ei valitettavasti aina ole mahdollista samana päivänä.

Helsinkiiläisille:

Honkanummi, Vanha Porvoontie 225, Helsinki, (09) 2340 6000 www.helsinginseurakunnat.fi/hautausmaat.html

Espoolaisille:

Kellonummi, Kellonummentie 15, Espoo, (09) 8050 2200
www.espoonseurakunnat.fi/web/seurakuntayhtyma

Vantaalaisille:

Ruskeasanta, Ruskeasannantie 1, Vantaa, (09) 830 6220
www.vantaanseurakunnat.fi/hautatoimisto

Islamilaiset keskuksset auttavat vainajan pesuun ja hautauksen liittyvissä järjestelyissä. Ne voivat myös antaa neuvoa ja apua potilaan saattohoitoon liittyvissä asioissa.

Suomessa perintölaki määrittää kuinka vainajan omaisuus jaetaan ja se eroaa islamin säädöksistä. Henkilö, jolla on rintaperillisiä, saa testamentissaan päättää vain puolet omaisuutensa jaosta, joten testamentillakaan ei vältämättä voi ratkaista perintöä islamilaisen säädösten mukaisesti. Jokainen on kuitenkin vapaa lahjoittamaan omaisuuttaan perillisilleen parhaaksi katsomallaan tavalla elossa ollessaan. Jälkeläiset voivat myös jälkikäteen jakaa omaisuuden keskenään tahtomalla tavallaan.

RUOKA

Suomessa tuotetaan jonkin verran halal-lihaa, mutta suurin osa täällä myydystä halal-lihasta tulee ulkomailta. Joidenkin supermarkettien valikoimasta löytyy halal-lihaa, jonka voi tunnistaa leimasta.

Halal-lihaa ja itämaisia elintarvikkeita saa esimerkiksi seuraavista paikoista:

Itäkeskuksen halal-liha, Turunlinnantie 10,
Helsinki, (09) 759 2229

Kontulan Halal-liha, Kontulankaari 1 B, Helsinki,
040 243 5703

Alanya halal market, Kastelholmantie 2, Helsinki,
(09) 753 1022

Halal liha maailma, Hämeentie 5, Helsinki, 040 555
4091

Medina Halal, Asemakuja 1, Espoo, 0452326599

Yasmin Food, Koivukylän Puistotie 1, Vantaa

Huom! Liivate on Suomessa yleensä eläinperäistä ja sitä saattaa löytyä mm. makeisista, jälkiruoista, leivonnaisista, rahkoista ja vanukkaista. Joissain ruoissa kuten makeisissa, jäätelöissä ja leivonnaisissa saattaa olla myös alkoholia (esim. likööriä, rommia, arrakkia, konjakkia, viiniä).

Euroopassa myytävissä tuotteissa käytetään ainesosaluetteloissa E-koodeja, jotka viittaavat aineen alkuperään. Näistä jotkut voivat olla haram.

Voit tarkistaa ostamasi tuotteen sisältämät ainesosat tuotteen takana tai kyljessä olevasta ainesosaluettelosta.

RAVINTOLAT

Pääkaupunkiseudulta löytyy monia erilaisia ravintoloita. Suomalaisilla on paljon erikoisruokavalioita, joten kasvis- ja kalavaihtoehtoja löytyy melkein aina. Halal-ravintoloiden määrä on lisääntynyt viime vuosina, esimerkiksi Itäkeskuksen ja Kontulan niitä löytyy monta.

Halal-ravintoloita:

Ravintola Habibi, Mannerheimintie 20, Helsinki,
(09) 693 1501

Namaskaar Indian Express, Kauppakeskus
Columbus, Vuotie 45, Helsinki, 020 766 4487

Ravintola NAAB, Kauppakartanonkatu 7A, Helsinki,
050 351 1118

Ravintola Nuur, Ostostie 4, Helsinki, 045 6046775

Ravintola Kirkuk, Kastelholmantie 2, Helsinki,
044 222 2220

Ravintola Vihreä, Harakantie 20, Espoo,
(09) 548 5100

NUORISO- TOIMINTAA

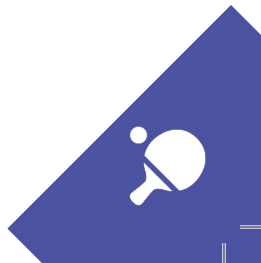
Jos ikä ei vielä paina, Helsingistä löytyy monenlaista ajanvietettä muslimeille. Muslimien nuorisjärjestöt järjestävät viikoittaista toimintaa nuorisotaloilla sekä erilaisia liikuntaan liittyviä aktiviteetteja vuodenajan mukaan. Ohjelmat ovat päihteettömiä ja pääsääntöisesti erikseen pojille ja tytöille.

Nuorisjärjestöt:

Mahdin Nuoret, Kaunispääntie 5, Helsinki (09)
671881 mahdinnuoret@gmail.com

Nuoret Muslimit, K.H. Wiikinkatu 4A, Helsinki, 045
108 3020, www.numu.fi

Kanava ry, Kumpulantie 7, Helsinki (09) 723 17330
www.kanavary.fi

LIIKUNTA

Jos liikunta kiinnostaa ja haluat urheilla ilman huivia, älä hätäile! Pääkaupunkiseudulla on mahdollista käydä naisten kuntosaleilla, joissa monissa kuntosaleissa järjestetään naisten vuoroja. Kuntosalit vaativat liittymisen sekä kuukausittaisen jäsenmaksun. Monet kuntosalit tarjoavat myös lastenhoitopalveluita kuntoilusi ajaksi.

Vain miehille tarkoitettuja kuntosaleja ei ole tarjolla.

Seuraavat salit ovat tarkoitettu vain naisille:

LadyLine Kannelmäki, Klaneettitie 6-8, Helsinki,
(09) 4540115, www.ladyline.fi

Finnbody Lady's Club, Mäkelänkatu 2, Helsinki,
040 709 2277 www.finnbody.com

LadyFitness Espoo, Kauppakeskus Entresse, Espoon
keskus, 050 434 6222, www.lady.fi

Ladies Gym, Asolanväylä 50, Vantaa, 0104401101,
www.ladiesgym.fi

UIMINEN

Kun tekee mieli pulahtaa veteen, pääkaupunkiseudulta löytyy useita uimahalleja ja -rantoja. Uimahallit ovat tarkoitettu sekä miehille että naisille, mutta jotkut uimahallit järjestävät naisten vuoroja muutaman kerran viikossa. Useimmissa Helsingin ja Espoon uimahalleissa voi käyttää burkinia joita ne saattavat jopa vuokrata. Lisätietoja oman alueesi uimahallista. On hyvä pitää mielessä, että yleensä uimahallien sauna- ja suihkutiloissa sekä pukuhuoneissa ihmiset saattavat ovat alasti. Halutessasi enemmän yksityisyyttä suihku- ja pukuhuoneessa, voit tiedustella tätä mahdollisuutta uimahallista. Valitettavasti vain miehille tarkoitettuja uimavuoroja ei ole tarjolla.

Naisten uimavuoroja

Jakomäen uimahalli, Somerikkopolku 6, Helsinki,
(09) 310 87454

Korson uimahalli, Kisatie 29, Vantaa,
(09) 8393 2229

Espoolainen uimaseura Cetus järjestää uimaopetusta naisille ja tytöille. (www.cetus.fi)

Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton oppaasta löydät hyödyllisiä ohjeita uimahallien käytännöistä ja palveluista.

www.suh.fi/files/755/Tule_uimahalliin_opas_-_selkokieli_asiakkaille.pdf

TYÖELÄMÄ

Islamilainen laki velvoittaa jokaisen työkykyisen ansaitsemaan elantonsa ja maksamaan veronsa. Työelämässä ei välttämättä päde kaikki samat oikeudet kuin mitä esimerkiksi koulussa. Kuitenkin monikulttuurisuuden lisääntyessä yhä useammat työnantajat osaavat ottaa entistä paremmin huomioon eri taustaisten työntekijöiden erikoistarpeita. Esimerkiksi joillakin aloilla työasu saattaa olla tiukasti määritelty, vaikka hijabin käyttö yleensä sallitaan. Työntekijän on hyvä keskustella työnantajan kanssa ratkaisu löytämiseksi pukeutumisensa suhteen. Samalla lailla on tärkeää sopia rukousajoista ja -paikasta (myös perjantairukous). Tarvittaessa paastokuukaudesta ja mahdollisista juhlahyphistä tulee neuvotella työnantajan kanssa.

Myös muista mahdollisista uskonnollisista rajoitteista - kuten alkoholin tai sianlihan käsittelystä - tulisi ilmoittaa työnantajalle, mieluummin jo työnhakuprosessin aikana.

Suomessa on monia hyvin järjestäytyneitä ja vahvoja ammattiliittoja, jotka tarjoavat monia palveluja jäsenmaksun maksaville jäsenilleen. Ammattiliitot auttavat myös valvomaan jäsentensä etuja ja puolustamaan heidän oikeuksiaan. Oman liiton voi löytää esimerkiksi osoitteesta

<http://www.liitot.fi/>

LASTENKASVATUS

Suomen laissa on tarkat määritelmät lasten oikeuksille ja tämä saattaa erota suuresti monien muiden maiden laeista. Lapsia ei saa rangaista ruumiillisesti. Jos terveydenhuollon ammattilaiset huomaavat lapsessa pahoinpitelyn merkkejä he velvollisia tekemään poliisille rikosilmoituksen. Joissakin tapauksissa tämä saattaa johtaa jopa lapsen huostaanottoon, joka tarkoittaa, että lapsi ei saa enää asua vanhempiansa luona ja hänet laitetaan sijaiskotiin.

Vanhemmat ovat velvollisia alle 18 vuotiaan lapsen huolehtimisesta ja on rikos saattaa tai jättää lapsi avuttomaan tilaan ja siten aiheuttaa vaaraa tämän hengelle tai terveydelle. Käytännössä tämä tarkoittaa ettei esimerkiksi pientä lasta saa jättää yksin pitkäksi aikaa. Riippuen lapsen iästä, jo muutama tuntikin voi olla liikaa.

Kun lapsi täyttää 18-vuotta, luokitellaan hänet Suomen lain mukaan täysi-ikäiseksi. Vanhemmilla ei ole tämän jälkeen enään päätösvaltaa lapsen asioiden suhteen eivätkä he voi asioida hänen puolestaan. Esimerkiksi koulu, terveydenhuolto, pankki, poliisi ja KELA eivät luovuta yli 18-vuotiaan tietoja vanhemmille. Näin ollen on hyvin tärkeää keskustella asioista ja ylläpitää avointa suhdetta lasten kanssa.

KOULU JA PÄIVÄKOTI

Suomessa on oppivelvollisuus yhdeksänteen vuosiluokkaan asti. Kouluissa tytöt voivat käyttää hijabia eivätkä opettajat saa pakottaa häntä riisumaan sitä edes liikuntatunneilla. Monesti koulun liikuntatunneilla käydään uimassa yleisissä uimahalleissa, jolloin opettajaa voi pyytää järjestämään burkinin vuokrauksen tai oppilas voi käyttää omaa burkinia. Muslimioppilaat voivat myös pyytää lupaa saada korvata uimisen muulla liikunnalla. Opettajan kanssa voi myös sopia suihkutilojen yksityisemmästä käytöstä.

Jos ei halua lapsensa osallistuvan musiikkitunneille saattaa olla mahdollista sopia korvaavista opinnoista koulun kanssa.

Jos suomi ei ole oppilaan äidinkieli hänellä on mahdollisuus saada oman äidinkielen opetusta. On hyvä pitää mielessä, että oman äidinkielen (kuten myös islamin eli oman uskonnon opetusta) ei välttämättä aina järjestetä oman koulun tiloissa.

Uskonto tai elämänkatsomustieto on koulussa pakollinen oppiaine. Jos koulussa on vähintään kolme muslimioppilasta, jotka kuuluvat rekisteröityyn

islamilaiseen yhdyskuntaan, koululla on velvollisuus järjestää heille islamin opetusta huoltajien sitä pyytäessä. Koulun islamin opetuksen tulee olla kaikille islamin koulukunnille suunnattua.

Jos oppilas ei osallistu kristinuskon eikä islamin tai muun uskonnon opetukseen, hänen pitää osallistua elämäkatsomustiedon opetukseen. Elämäkatsomustieto opettaa yleisesti eettisiä käsitteitä.

Jos oppilas on rekisteröidyn islamilaisen yhdyskunnan jäsen, hän voi halutessaan korvata koulun uskonnonopetuksen osallistumalla oman islamilaisen yhdyskuntansa järjestämään islamin opetukseen. Tästä hän ei kuitenkaan saa arvosanaa todistukseen, vaan merkinnän opetukseen osallistumisesta.

Koulua voi pyytää järjestämään tilan päivittäisiä rukouksia varten, jotka voi suorittaa esimerkiksi välitunneilla.

Ramadanin paastokuukauden alkamisesta kannattaa ilmoittaa koululle, jotta koulun henkilökunta tietäisi, ettei paastoava oppilas tule osallistumaan sen aikana kouluruokailuun. Oppilaat voivat myös pyytää tärkeitä islamilaisia juhlapyhiä vapaaksi.

Kouluissa tarjotaan oppilaille ilmainen ateria. Kouluruoka ei ole tehty halal-lihasta, mutta ruokalistalla on aina kasvis- ja kalavaihtoehtoja, joista voi valita. Kouluissa saattaa olla myös joskus tarjolla alkoholipitoista simaa.

POLIISI

Helsingissä liikkuu poliisipartioita ylläpitämässä turvallisuutta. Suomen poliisin riveissä työskentelee sekä naisia että miehiä. Rutiininomaisissa turvatarkastuksissa on yleensä läsnä kummankin sukupuolen edustaja, jolloin naispuolinen poliisi suorittaa tarkastuksen naisille ja miespuolinen poliisi miehille. Tämän pintapuolisen, vaatteiden päältä tehtävän turvatarkastuksen saattaa kuitenkin myös suorittaa eri sukupuolta oleva poliisi, esim. naispoliisi miehelle. Tarkemmissa tarkastuksissa, joissa vaaditaan esimerkiksi riisuutumaan, tarkastuksen suorittaa poikkeuksetta saman sukupuolen edustaja.

Jos henkilöä epäillään rikoksesta, poliisin rekistereihin kirjataan rikosilmoitus. Rekisteriin jää epäillyn DNA-näyte, sormenjäljet, kokovartalokuva ja kasvokuva. Jotta henkilö olisi mahdollisimman hyvin tunnistettavissa, musliminainen ei voi poliisin rekisteriin tallennetuissa kuvissa käyttää huivia. Passi- ja viisumikuvissa taas huivin käyttö on sallittua.

Mikäli rikoksesta joutuu vankilaan, vankiloissa saa harjoittaa uskoaan vapaasti. Näin ollen muslimivangilla on mahdollisuus rukoilla, eli hän saa rukousmaton tai puhtaan alustan sekä juoksevaa vettä rukouspesua

varten. Myös ilmansuunnat voidaan kertoa, jotta rukoussuunta saataisiin selvitettyä. Lisäksi vangilla on oikeus pyytää erityisruokavalioita, esimerkiksi kasviruokaa lihan sijaan, ja hän saa myös käyttää peittävää vaatetusta ja huivia, ellei tästä aiheudu vaaraa itselle tai ympäröiville ihmisille. Vangeilla on myös oikeus avustajaan ja tulkkiin, ja hän voi halutessaan tavata imaamin, sairaanhoitajan tai sosiaalityöntekijän.

Oikeudessa muslimit vannovat valan käsi Koraanilla, eikä Raamatulla ja lisäksi on mahdollisuus hankkia tulkki, mikäli suomen kieli ei ole tarpeeksi sujuva.

Lisätietoa poliisista saa osoitteesta www.poliisi.fi tai soittamalla Helsingin poliisilaitoksen neuvontapuhelimeen 0295 470 011 (ma-pe klo 8:00-16:15).

Muista kuitenkin, että hätätilanteessa täytyy soittaa numeroon 112.

ASEPALVELU

Suomessa on pakollinen asepalvelus 18-vuotta täyttäneille nuorille miehille. Tytöt voivat halutessaan suorittaa asepalveluksen vapaaehtoisena. Aivan kuten kouluissa, myös armeijassa vallitsee uskonnonvapaus eli varusmiehillä on oikeus oman uskonnon harjoittamiseen, rukoiluun ja erityisruokavalioon. Rukousajoista on hyvä keskustella esimiehen kanssa.

Varusmiehen ei ole pakko osallistua kenttähartauksiin ja sotilasvalan voi halutessaan vannoa omantunnon kautta. Metsässä ollessa sirpaleliivistä saa kätevän rukousmaton.

Ramadanin paastokuukauden sattuessa samaan aikaan asepalveluksen kanssa, asevelvollinen voi halutessaan lykätä asepalvelusta tai keskeyttää sen ja suorittaa jäljelle jääneen ajanjakson esikunnan määräämänä ajankohtana.

Armeijassa miesten täytyy pitää hiukset lyhyinä, mutta partaa ei ole pakko ajaa. Suihku- ja peseytymistilat ovat yleensä julkisia ja kaikille yhteisiä, mutta esimieheltä voi pyytää lupaa käyttää yksityisempää pesutilaa. Taharan suorittaminen saattaa olla haastavaa kenttäolosuhteissa, tämän takia kannattaa varata vaihtovaatteita sekä vettä kenttäpulloon.

TERVEYDEN- HUOLTO

Suomessa on tarjolla julkinen terveydenhuolto ja ensiapu. Joitakin poikkeuksia lukuunottamatta terveydenhuoltolain itsemäärämisoikeuden mukaan ketään ei tule pakottaa hoitoon ilman hänen suostumustaan eikä näin ollen edes lääkäri tai puoliso saa painostaa hoitoon.

Julkisessa terveydenhuollossa joskus pystyy valitsemaan omaa lääkärin ja vaikuttamaan hoitavan lääkärin sukupuoleen.

Poikalasten ympärileikkausta ei tehdä julkisen terveydenhuollon puolella uskonnollisista syistä, joten se pitää tehdä yksityislääkärin vastaanotolla. Voit tiedustella lääkäreiden yhteystietoja islamilaisilta yhdyskunnilta. Joissain kulttuureissa tehtävä tyttöjen ympärileikkaus sen sijaan luokitellaan pahoinpitelyksi tai pysyvän ruumiinvamman tuottamiseksi.

PARTURIT JA KAMPAAMOT

Pääkaupunkiseudun partureissa ja kampaamoissa on sekä mies- että naispuolisia työntekijöitä ja sopivan paikan löytäminen saattaa tuottaa harmaita hiuksia. Parran ja hiusten trimmausta varten miespartureita löytyy esimerkiksi seuraavista osoitteista:

Itis parturi, Vanhanlinnantie 1, Helsinki,
045 841 8585

Frankies BarberShop, Sokinsuontie 4,
Espoo, 045 1640140

Naiset voivat kaunistautua turvallisin mielin vain naisille varatuissa tiloissa näissä paikoissa:

Rotana for Beauty, Ostostie, Helsinki, 046 9406018

TULKKAUS

Välillä kielimuuri tuntuu ylitsepääsemättömältä, sitä sattuu kaikille. Kun tarvitset pikaisesti tulkin apua, niin ilmaista tulkkaukspalvelua voi saada kätevästi puhelimitse. Numeroihin voi myös huoletta soittaa netin kautta:

www.kovaline.fi (Farsi and Arabic)

www.tulka.com (Farsi, Arabic, and Somali)

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Tietoa kahdellatoista eri kielellä Suomesta, työssä käymisestä, opiskelusta, terveydenhuollosta ja muusta:

www.infopankki.fi

Pääkaupunkiseudun julkisen liikenteen aikataulut ja reitit: www.reittiopas.fi

Junalippujen varaus ja aikataulut:

www.vr.fi

Lentojen lähdöt ja saapumiset:

www.finavia.fi

Pitkänmatkan bussien varaus

www.onnibus.fi

Paikallinen rukousaikataulu (eri koulukunnat)

www.praytime.info

Julkaisija:

KoVa projekti
Resalat islamilainen yhdyskunta
Suomen Ähl-e Beit
Helsinki, 2016

Rahoittaja:

Työ- ja elinkeinoministeriö

Painettu:

Printall AS, Tallinna

